

RS AU § 249

Ansökan om dispens från reglerna om dygnsvila i Allmänna Bestämmelserna (AB) § 13. Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2025/1839

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar om dispens från reglerna om dygnsvila i Allmänna bestämmelser § 13, för Räddningstjänsten i Region Gotland i enlighet med tidigare beslut från Arbetstidsnämnden, 2024-07-25, för att säkerställa samhällets ansvar för liv och hälsa, egendom och miljö beviljas.

Sammanfattning

Bestämmelserna i Allmänna bestämmelser (AB) förändrades 2023 och anpassades till de skyddsregler som finns om minsta dygnsvila i EU:s arbetstidsdirektiv. Detta efter att EU kommissionen uppmärksammade att det fanns brister i avtalet avseende reglering av dygnsvila.

Eftersom det handlar om att säkerställa ett lagstadgat minimiskydd är det inte möjligt att komma överens om eller besluta om avvikelser från de avtalade bestämmelserna om dygnsvila på lokal nivå.

Räddningstjänstverksamhet kan i vissa fall behöva dispens mot bakgrund av samhällets ansvar att vid olyckor eller överhängande fara för olyckor säkerställa ett skydd för liv och hälsa, egendom och miljö. För räddningstjänster som sökt och fått beviljat dispenser efter den 18 april 2024 kan den högsta ledningen hos den lokala arbetsgivaren fatta besluta om dispens i samma eller mindre omfattning som den tidigare dispensen.

Räddningstjänsten behöver fortsätta arbetet med att byta arbetsschema då dagens schema har för långa arbetspass. Eftersom EU-kraven påverkar alla räddningstjänster i landet, sker en stor del av arbetet med att ta fram nya arbetsscheman i samarbete inom svensk räddningstjänst. Gemensamt för de nya schemana är att flexibiliteten minskar vilket i sin tur troligen kommer innebära ett ökat personalbehov för att täcka planerad frånvaro som semester och sjukfrånvaro.

Eftersom räddningsverksamhet inte kan detaljplaneras kan man i vissa fall behöva dispens mot bakgrund av samhällets ansvar att vid olyckor eller överhängande fara för olyckor säkerställa ett skydd för liv och hälsa, egendom och miljö.

Dispens kan beviljas under förutsättning att arbetsgivaren prövat alla möjligheter att bemanna verksamheten i enlighet med reglerna i AB eller aktuell bilaga och gjort bedömningen att ett undantag är nödvändigt för att

uppfylla verksamhetens behov med rådande bemanning. Det är strikt verksamhetens behov som styr möjlighet till dispens.

Dispensen ska tillämpas restriktivt. För räddningstjänster som sökt och fått beviljat dispenser efter den 18 april 2024 kan den högsta ledningen hos den lokala arbetsgivaren fatta besluta om dispens i samma eller mindre omfattning som den tidigare dispensen. Det gäller för en period av max 12 månader åt gången. Sådant lokalt beslut ska inrapporteras till Arbetstidsnämnden.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att ny dispens beviljas i enlighet med tidigare beslut från Arbetstidsnämnden, 2024-07-25, för att säkerställa samhällets ansvar för liv och hälsa, egendom och miljö.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Arbetstidsnämndens beslut 2024-07-25
Regionstyrelsen 2023-12-13, § 445
Dispensansökan
Protokoll från MBL-förhandling med Kommunal
Protokoll från MBL-förhandling med Ledarna
Riskbedömning
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-09-19